

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

REKOMENDACJA

**dotycząca wybranych transakcji
zawieranych na polskim rynku międzybankowym**

**Rekomendacja została przyjęta przez Zarząd Związku Banków Polskich w dniu
2 sierpnia 2011 roku**

Wprowadzenie

Prace nad kolejną edycją „Rekomendacji dotyczącej zawierania wybranych transakcji na polskim rynku międzybankowym” rozpoczęły się w końcu 2009 roku, kiedy to w gronie ekspertów bankowych powstała inicjatywa aktualizacji dotychczasowego standardu w zakresie wzorcowych umów dla rynku międzybankowego. Potrzeba taka wywołana była z jednej strony potrzebą jej modernizacji w kontekście nowych przepisów, jak np. wdrożenie Dyrektywy MIFID, zmian przepisów prawa upadłościowego i naprawczego, a z drugiej strony koniecznością uwzględnienia nowoczesnych technologii, które wykorzystywane są obecnie przez uczestników rynku. Kolejną inspiracją były także doświadczenia uczestników rynku zebrane w czasie najbardziej niebezpiecznej fazy kryzysu na międzynarodowym rynku finansowym w latach 2008-2009.

Przez cały okres przygotowań grupa robocza była wspierana przez kancelarię prawną Allen & Overy.

Ponadto do konsultacji byli także zaproszeni przedstawiciele kancelarii Clifford Chance oraz Salans.

Poprzednie wersje wzorcowej dokumentacji transakcyjnej zawarte były w Rekomendacjach opublikowanych w latach 1999 oraz 2003. Grupa robocza postawiła sobie za cel aktualizację treści wzorców umownych zawartych w drugiej edycji Rekomendacji z 2003 roku.

Do najważniejszych zmian w treści wzorcowej umowy ramowej oraz umowy dodatkowej należą:

- wprowadzenie konstrukcji kwoty zamknięcia na wzór close-out amount z Umowy Głównej ISDA 2002 (Master Agreement),
- rezygnacja ze szczegółowych opisów transakcji na rzecz jedynie generalnych definicji podstawowych rodzajów transakcji,
- aktualizacja treści umowy w związku z wymogami wprowadzonymi przez Dyrektywę MIFID,
- dodanie oświadczeń obu stron umowy, określających ich status,
- wprowadzenie nowych sposobów zawierania transakcji (systemy i platformy elektroniczne),
- dodanie prawa potrącenia kwoty rozliczenia lub kwoty należności z innymi wierzytelnościami,
- rozszerzenie i aktualizacja listy przypadków uzasadniających rozwiązanie umowy oraz przypadków naruszenia umowy, oraz
- wprowadzenie klauzuli kompensacyjnej regulującej zasady wyliczenia kwoty rozliczenia.

Natomiast nowym wzorcem jest „Umowa zmieniająca”, która ma spełniać funkcję techniczną, a jej intencją jest ułatwienie bankom przeprowadzenia w bilateralnych relacjach procedury przejścia na nowy standard prawny, w stosunku do wszystkich dotychczasowych transakcji bez negatywnych skutków prawnych.

Trzecią część dotychczas obowiązującej Rekomendacji opublikowanej w 2003 roku stanowił wzór umowy zabezpieczającej, która w toku obecnych prac nie uległa żadnym zmianom ze względu na planowane prace nad jej nowym standardem. W związku z tym, rekomenduje się bankom wykorzystywanie dotychczasowych umów zabezpieczających po ich uprzednim dostosowaniu do nowego wzorca umowy ramowej.

Warszawa, 2 sierpnia 2011 roku

UMOWA ZMIENIAJĄCA

Umowa Zmieniająca

zawarta w .....¹ dnia .....²

pomiędzy

.....³ („Strona A”) oraz .....⁴ („Strona B”),

zwanyymi dalej każda z osobna „Stroną”, a łącznie „Stronami”.

Zważywszy, że:

- 1) dnia .....⁵ Strona A i Strona B zawarły Umowę Ramową,
- 2) dnia .....⁶ Strona A i Strona B zawarły Umowę Dodatkową związaną z Umową Ramową wskazaną w ust. 1) powyżej (przy czym Umowa Ramowa i Umowa Dodatkowa zwane będą dalej łącznie „Umową Ramową”, chyba że z kontekstu konkretnego postanowienia niniejszej Umowy Zmieniającej wynika inne znaczenie tego terminu),
- 3) dnia .....⁷ Strona A i Strona B zawarły Umowę Zabezpieczającą związaną z Umową Ramową wskazaną w ust. 1) powyżej („Umowa Zabezpieczająca”), oraz
- 4) Strony zamierzają zmienić Umowę Ramową w sposób i na warunkach opisanych poniżej,

Strony uzgadniają, co następuje.

Definicje i interpretacja

§ 2.

1. Użyte w niniejszej Umowie Zmieniającej pojęcia należy rozumieć następująco:

- 1) **Data Wejścia w Życie** – [data niniejszej Umowy Zmieniającej]/[.....]⁸,
- 2) **Istniejące Transakcje** – Transakcje i inne transakcje wskazane w Umowie Dodatkowej, zawarte pomiędzy Stronami w wykonaniu Umowy Ramowej w okresie od daty Umowy Ramowej do Daty Wejścia w Życie,

---

¹ Należy wpisać miejsce zawarcia Umowy Zmieniającej.

² Należy wpisać datę zawarcia Umowy Zmieniającej.

³ Należy wpisać firmę i dane Strony A.

⁴ Należy wpisać firmę i dane Strony B.

⁵ Należy wpisać datę zawarcia Umowy Ramowej.

⁶ Należy wpisać datę zawarcia Umowy Dodatkowej.

⁷ Należy wpisać datę zawarcia Umowy Zabezpieczającej.

⁸ W przypadku wyboru przez Strony innej Daty Wejścia w Życie niż data niniejszej Umowy Zmieniającej, w tym miejscu należy wpisać odpowiednią datę kalendarzową.

- 3) [**Tekst Jednolity Umowy Ramowej** – tekst jednolity Umowy Ramowej przyjęty przez Strony zgodnie z § 4, zawierający Zmienioną Umowę Ramową i Zmienioną Umowę Dodatkową,]⁹
  - 4) **Zmieniona Umowa Dodatkowa** – Umowa Dodatkowa zmieniona przez Strony w sposób określony w § 3 poniżej, oraz
  - 5) **Zmieniona Umowa Ramowa** – Umowa Ramowa zmieniona przez Strony w sposób określony w § 2 poniżej.
2. Terminy zdefiniowane w Zmienionej Umowie Ramowej zachowują to samo znaczenie w niniejszej Umowie Zmieniającej.
  3. Postanowienia § 35, § 36 i § 37 Zmienionej Umowy Ramowej mają odpowiednie zastosowanie do niniejszej Umowy Zmieniającej, tak, jak gdyby ich treść została w całości zamieszczona w niniejszej Umowie Zmieniającej.

Zmiana Umowy Ramowej

§ 3.

Strony postanawiają, że zastępują dotychczasową treść Umowy Ramowej treścią Umowy Ramowej zawartej w „Rekomendacji dotyczącej zawierania wybranych transakcji na polskim rynku międzybankowym” wydanej przez Zarząd Związku Banków Polskich dnia 2 sierpnia 2011 roku, w brzmieniu określonym w Załączniku 1 (Zmieniona Umowa Ramowa) do niniejszej Umowy Zmieniającej]¹⁰.

Zmiana Umowy Dodatkowej

§ 4.

1. Pkt .....¹¹ Umowy Dodatkowej otrzymuje następujące brzmienie:

„.....”¹²

2. ....¹³

[Tekst jednolity Umowy Ramowej

§ 5.

Strony niniejszym przyjmują Tekst Jednolity Umowy Ramowej w brzmieniu określonym w Załączniku 1 (Tekst Jednolity Umowy Ramowej) do niniejszej Umowy Zmieniającej.]¹⁴

⁹ Należy uwzględnić, jeżeli Strony podjęły decyzję o przygotowaniu Tekstu Jednolitego Umowy Ramowej.

¹⁰ Należy uwzględnić, jeżeli Strony nie podjęły decyzji o przygotowaniu Tekstu Jednolitego Umowy Ramowej.

¹¹ Należy wpisać numer zmienianego punktu Umowy Dodatkowej.

¹² Należy wpisać zmienioną treść odpowiedniego punktu Umowy Dodatkowej.

¹³ Dla każdego punktu Umowy Dodatkowej, który wymaga zmiany w niniejszej Umowie Zmieniającej, należy odpowiednio powtórzyć treść ust. 1.

¹⁴ Należy uwzględnić, jeżeli Strony podjęły decyzję o przygotowaniu Tekstu Jednolitego Umowy Ramowej.

Umowa Zabezpieczająca

§ 6.

[Strony potwierdzają, że postanowienia Umowy Zabezpieczającej pozostają bez zmian.]/

[1. Pkt .....¹⁵ Umowy Zabezpieczającej otrzymuje następujące brzmienie:

„.....”¹⁶

2. ....]¹⁷

Istniejące Transakcje

§ 7.

1. Strony potwierdzają, że Załącznik 2 (Istniejące Transakcje) do niniejszej Umowy Zmieniającej zawiera listę wszystkich Istniejących Transakcji.
2. Dla uniknięcia wątpliwości Strony potwierdzają, że postanowienia Zmienionej Umowy Ramowej i Zmienionej Umowy Dodatkowej mają zastosowanie do każdej Istniejącej Transakcji w taki sposób, jak gdyby obowiązywały w dacie zawarcia takiej Istniejącej Transakcji.

Oświadczenia i zobowiązania

§ 8.

1. Na Datę Wejścia w Życie każda ze Stron:
  - 1) składa oświadczenia określone w § 17 ust. 1 Zmienionej Umowy Ramowej, oraz
  - 2) potwierdza swoje oświadczenia i zobowiązania określone w § 17 ust. 2 Zmienionej Umowy Ramowej.
2. Niezależnie od oświadczeń złożonych zgodnie z ust. 1 powyżej, każda ze Stron oświadcza, że na Datę Wejścia w Życie:
  - 1) jest uprawniona do zawarcia i wykonania niniejszej Umowy Zmieniającej, jak również podjęła niezbędne czynności, aby uzyskać zgodę swoich organów na jej zawarcie i wykonanie,
  - 2) niniejsza Umowa Zmieniająca stanowi jej prawnie wiążące, ważne i wykonalne zobowiązanie, oraz
  - 3) zawarcie i wykonanie przez nią niniejszej Umowy Zmieniającej nie jest sprzeczne z:
    - (a) przepisami prawa, które mają do niej zastosowanie,
    - (b) jej dokumentami założycielskimi, ani
    - (c) jakimkolwiek dokumentem wiążącym ją lub odnoszącym się do jej składników majątkowych.

¹⁵ Należy wpisać numer zmienianego punktu Umowy Zabezpieczającej.

¹⁶ Należy wpisać zmienioną treść odpowiedniego punktu Umowy Zabezpieczającej.

¹⁷ Dla każdego punktu Umowy Zabezpieczającej, który wymaga zmiany w niniejszej Umowie Zmieniającej, należy odpowiednio powtórzyć treść ust. 1.

3. Każda ze Stron zobowiązana jest, w związku z zawarciem niniejszej Umowy Zmieniającej, dostarczyć drugiej Stronie, nie później niż w Dacie Wejścia w Życie, następujące dokumenty:
  - 1) aktualny odpis z właściwego rejestru przedsiębiorców, oraz
  - 2) .....¹⁸

Pozostałe postanowienia

§ 9.

1. Z zastrzeżeniem zmian dokonanych niniejszą Umową Zmieniającą, Umowa Ramowa pozostaje w pełni skuteczna i obowiązująca, a od Daty Wejścia w Życie [Tekst Jednolity Umowy Ramowej]¹⁹/[Zmieniona Umowa Ramowa, Zmieniona Umowa Dodatkowa]²⁰ i niniejsza Umowa Zmieniająca będą stanowiły i będą interpretowane jako jeden dokument.
2. Poza przypadkami wyraźnie określonymi w niniejszej Umowie Zmieniającej, żadne z postanowień niniejszej Umowy Zmieniającej nie będzie uważane ani interpretowane jako zmiana przez którąkolwiek ze Stron, zrzeczenie się przez którąkolwiek ze Stron lub zgoda którejkolwiek ze Stron na zmianę jakiegokolwiek postanowienia Umowy Ramowej lub Umowy Dodatkowej bądź też prawa przysługującego którejkolwiek ze Stron z tytułu jakiegokolwiek naruszenia Umowy Ramowej lub Umowy Dodatkowej. Każda ze Stron zastrzega sobie wszelkie prawa i środki prawne, jakie mogą przysługiwać jej z tego tytułu teraz lub w przyszłości.
3. Niniejsza Umowa Zmieniająca nie stanowi odnowienia jakiegokolwiek zobowiązania z tytułu Umowy Ramowej, Umowy Dodatkowej ani jakiegokolwiek Istniejącej Transakcji w rozumieniu art. 506 kodeksu cywilnego.

Data Wejścia w Życie

§ 10.

[Niniejsza Umowa Zmieniająca wchodzi w życie w Dacie Wejścia w Życie.]²¹/[Niniejsza Umowa Zmieniająca wchodzi w życie z dniem podpisania, ze skutkiem na Datę Wejścia w Życie.]²²

Egzemplarze

§ 11.

Niniejsza Umowa Zmieniająca została sporządzona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron.

---

¹⁸ Należy wpisać nazwy dokumentów, które mają zostać dostarczone przez Strony.

¹⁹ Należy uwzględnić, jeżeli Strony podjęły decyzję o przygotowaniu Tekstu Jednolitego Umowy Ramowej.

²⁰ Należy uwzględnić, jeżeli Strony nie podjęły decyzji o przygotowaniu Tekstu Jednolitego Umowy Ramowej.

²¹ Należy uwzględnić w przypadku wyboru przez Strony Daty Wejścia w Życie przypadającej w dacie niniejszej Umowy Zmieniającej.

²² Należy uwzględnić w przypadku wyboru przez Strony Daty Wejścia w Życie innej niż data niniejszej Umowy Zmieniającej.

ZAŁĄCZNIK 1

[TEKST JEDNOLITY UMOWY RAMOWEJ]²³/[ZMIENIONA UMOWA RAMOWA]²⁴

.....
25

---

²³ Należy uwzględnić, jeżeli Strony podjęły decyzję o przygotowaniu Tekstu Jednolitego Umowy Ramowej.

²⁴ Należy uwzględnić, jeżeli Strony nie podjęły decyzji o przygotowaniu Tekstu Jednolitego Umowy Ramowej.

²⁵ W zależności od decyzji Stron dotyczącej przygotowania Tekstu Jednolitego Umowy Ramowej, należy w tym miejscu zamieścić odpowiednio Tekst Jednolity Umowy Ramowej (tj. tekst Zmienionej Umowy Ramowej i Zmienionej Umowy Dodatkowej) lub tekst Zmienionej Umowy Ramowej, dostępny pod adresem: www.zbp.pl.

ZAŁĄCZNIK 2
ISTNIEJĄCE TRANSAKCJE

.....
26

Strona A

Strona B

.....

.....

---

²⁶ Należy w tym miejscu wymienić wszystkie Istniejące Transakcje.

UMOWA RAMOWA

Umowa Ramowa

zawarta w dniu ..... w .....

pomiędzy

i

zwani dalej każdy z osobna "**Stroną**",
a łącznie "**Stronami**"

zawierają między sobą niniejszą umowę, zwaną dalej "**Umową Ramową**", której przedmiotem jest uregulowanie zasad zawierania i rozliczania terminowych operacji finansowych, o których mowa w art. 85 ust. 2 Prawa Upadłościowego, zwanych dalej "**Transakcjami**".

Definicje i Interpretacja

§ 1.

1. Użyte w Umowie Ramowej pojęcia należy rozumieć następująco:

- 1) **Agent Kalkulacyjny** – podmiot wskazany zgodnie z postanowieniami § 30 ust. 3,
- 2) **Automatyczne Rozwiązanie** – sposób rozwiązania Umowy Ramowej i wszystkich zawartych w jej wykonaniu Transakcji określony w § 21,
- 3) **Dzień Obliczenia** – Dzień Roboczy następujący po ostatnim dniu 5-dniowego terminu, o którym mowa w § 26 ust. 1,
- 4) **Dzień Ostatecznego Ustalenia Kwoty Rozliczenia** – dzień określony zgodnie z postanowieniami § 31, w którym zostaje ustalona ostateczna wysokość Kwoty Rozliczenia,
- 5) **Dzień Roboczy** – każdy dzień od poniedziałku do piątku z wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy lub dni, w których instytucje, za pośrednictwem których następuje rozliczanie Transakcji nie realizują takich zadań,
- 6) **Dzień Wcześniejszego Rozwiązania Umowy** – dzień, w którym następuje Wcześniejsze Rozwiązanie Umowy,
- 7) **Kodeks Cywilny** – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964, nr 16, poz. 93, ze zmianami),
- 8) **Kompensata** – określony w § 16 sposób rozliczenia przez Strony wzajemnych wymagalnych wierzytelności pieniężnych z tytułu Transakcji,
- 9) **Kompensata Likwidacyjna** – sposób rozliczenia przez Strony Transakcji Rozwiązywanych w razie Wcześniejszego Rozwiązania Umowy,

- 10) **Kompensata Netto** – określony w Umowie Dodatkowej sposób rozliczenia przez Strony wzajemnych niewymagalnych wierzytelności pieniężnych z tytułu Transakcji,
- 11) **Koszty Finansowania** – koszty finansowania określonej kwoty niezrealizowanego zobowiązania wyrażone jako odsetki, które:
  - (a) od zobowiązań wyrażonych w złotych obliczane będą według stopy WIBOR dla jednomiesięcznych depozytów w złotych, obowiązującej w dniu wymagalności,
  - (b) od zobowiązań w EUR obliczane będą według stopy procentowej EURIBOR dla jednomiesięcznych depozytów w EUR, obowiązującej w dniu wymagalności,
  - (c) od zobowiązań w USD obliczane będą według stopy procentowej LIBOR dla jednomiesięcznych depozytów w USD, obowiązującej w dniu wymagalności,
  - (d) od zobowiązań w innych walutach obliczane będą według referencyjnej stopy procentowej ustalonej przez Strony w Umowie Dodatkowej dla jednomiesięcznych depozytów w tej walucie, obowiązującej w dniu wymagalności,
- 12) **Kwota Kompensaty** – kwota należna Stronie od drugiej Strony w wyniku dokonanej Kompensaty,
- 13) **Kwota Należności** – kwota, którą jedna ze Stron zobowiązana jest zapłacić drugiej Stronie w razie wygaśnięcia lub rozwiązania Transakcji Dotkniętych spowodowanego wystąpieniem Przypadku Uzasadniającego Rozwiązanie,
- 14) **Kwota Rozliczenia** – kwota, którą jedna ze Stron zobowiązana jest zapłacić drugiej Stronie w przypadku Wcześniejszego Rozwiązania Umowy spowodowanego wystąpieniem Przypadku Naruszenia lub Przypadku Uzasadniającego Rozwiązanie,
- 15) **Kwota Zamknięcia** – kwota obliczona przez Agenta Kalkulacyjnego zgodnie z § 30,
- 16) **Kwoty Wymagalne** – kwoty wymagalnych zobowiązań z Transakcji lub Umowy Ramowej, których termin zapadalności nastąpił przed Dniem Wcześniejszego Rozwiązania Umowy lub w Dniu Wcześniejszego Rozwiązania Umowy oraz, w przypadkach określonych w Umowie Ramowej, Zabezpieczenie,
- 17) **Odsetki za Opóźnienie** – odsetki obliczone według stopy procentowej równej Kosztom Finansowania, powiększonej o 1 punkt procentowy,
- 18) **Określona Transakcja** – transakcja oznaczona w ten sposób w Umowie Dodatkowej. Jeżeli Strony nie dokonają takiego oznaczenia, Określoną Transakcją będzie każda transakcja zawarta pomiędzy Stronami lub pomiędzy jedną ze Stron a Podmiotem Zabezpieczającym lub Określonym Podmiotem dla drugiej Strony (z wyłączeniem Transakcji zawartych na podstawie Umowy Ramowej), o ile charakter gospodarczy takiej transakcji jest analogiczny do charakteru Transakcji, transakcji sprzedaży papierów wartościowych z zobowiązaniem do ich odkupu (transakcji *repo* lub *buy/sell back*) lub transakcji pożyczki papierów wartościowych,
- 19) **Określone Zadłużenie** – zadłużenie określone w ten sposób w Umowie Dodatkowej. Jeżeli Strony nie dokonają takiego oznaczenia, Określonym Zadłużeniem będzie każde zobowiązanie Strony do zwrotu pożyczonych pieniędzy jakiegokolwiek podmiotowi, inne niż zobowiązania wynikające z Transakcji zawartych na podstawie Umowy Ramowej,
- 20) **Określony Podmiot** – podmiot wskazany w ten sposób w Umowie Dodatkowej dla danej Strony,
- 21) **Podmiot Zabezpieczający** – podmiot ustanawiający na rzecz Strony Zabezpieczenie,
- 22) **Potwierdzenie** – dokument lub informacja w postaci elektronicznej, sporządzony przez którąkolwiek ze Stron i odzwierciedlający Warunki Transakcji,

- 23) **Prawo Bankowe** – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r., nr 72, poz. 665, ze zmianami),
  - 24) **Prawo Upadłościowe** – ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r., nr 175, poz. 1361, ze zmianami),
  - 25) **Przypadek Naruszenia** – zdarzenie faktyczne lub prawne określone w § 18,
  - 26) **Przypadek Uzasadniający Rozwiązanie** – zdarzenie faktyczne lub prawne określone w § 24,
  - 27) **Rachunek Rozliczeniowy** – rachunek lub rejestr wskazany przez Stronę służący do rozliczania świadczeń należnych z tytułu Transakcji, w szczególności rachunek pieniężny lub rachunek papierów wartościowych,
  - 28) **Rozporządzenie Ministra Finansów** – Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 listopada 2009 roku w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz banków powierniczych (Dz. U. z 2009 r., nr 204, poz. 1577),
  - 29) **Strona Dotknięta** – Strona w stosunku do której wystąpił Przypadek Uzasadniający Rozwiązanie,
  - 30) **Strona Naruszająca** – Strona w stosunku do której wystąpił Przypadek Naruszenia,
  - 31) **Strona Nienaruszająca** – Strona przeciwna w stosunku do Strony Naruszającej,
  - 32) **Transakcja Dotknięta** – Transakcja w stosunku do której wystąpił Przypadek Uzasadniający Rozwiązanie,
  - 33) **Transakcja Rozwiązująca** – Transakcja podlegająca rozwiązaniu lub wygaśnięciu wskutek wystąpienia Przypadku Naruszenia lub Przypadku Uzasadniającego Rozwiązanie,
  - 34) **Umowa Dodatkowa** – ma znaczenie nadane w § 4,
  - 35) **Uzgodnienie Warunków Transakcji** – złożenie przez Strony oświadczeń woli akceptujących Warunki Transakcji w sposób wskazany w § 10,
  - 36) **Warunki Transakcji** – elementy i parametry Transakcji uzgodnione pomiędzy Stronami w sposób wskazany w § 10,
  - 37) **Wcześniejsze Rozwiązanie Umowy** – rozwiązanie Umowy Ramowej oraz wszystkich zawartych w jej wykonaniu Transakcji spowodowane wystąpieniem Przypadku Naruszenia lub Przypadku Uzasadniającego Rozwiązanie,
  - 38) **Zabezpieczenie** – określone w odrębnym porozumieniu pomiędzy Stronami, zabezpieczenie wykonania Transakcji lub spełnienia innych świadczeń określonych w Umowie Ramowej.
2. O ile Strony nie postanowią inaczej, powyższe definicje zachowują swoje znaczenie również do pojęć używanych w Umowie Dodatkowej, Potwierdzeniach oraz Warunkach Transakcji.
  3. W razie wątpliwości interpretacyjnych dotyczących postanowień zawartych w Umowie Ramowej, Potwierdzeniach lub Warunkach Transakcji, Strony mogą posiłkowo stosować definicje terminów zawarte w dokumentach zawierających odpowiednie definicje, opublikowanych przez *International Swaps and Derivatives Association Inc.* w wersji z dnia zawarcia Transakcji.

Postanowienia ogólne

§ 2.

1. Niniejsza Umowa Ramowa stanowi "umowę ramową", o której mowa w art. 85 ust. 1 Prawa Upadłościowego.
2. Postanowienia Umowy Ramowej nie nakładają na Strony obowiązku zawarcia jakiegokolwiek Transakcji.
3. Stroną Umowy Ramowej może być każdy bank lub oddział instytucji kredytowej działający na podstawie Prawa Bankowego.
4. Jeżeli z kontekstu nie wynika inaczej:
  - 1) pora dnia jest odniesieniem do czasu urzędowego obowiązującego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 2) dokument oznacza również dokument ze wszystkimi zmianami, oraz
  - 3) odwołanie do przepisu prawa odnosi się do treści tego przepisu z każdorazowymi zmianami lub treści przepisu go zastępującego.

Zasady dokumentowania stosunków prawnych między Stronami

§ 3.

1. Dokumentami, które regulują stosunki prawne między Stronami są:
  - 1) Umowa Ramowa, oraz
  - 2) Umowa Dodatkowa.
2. Warunkiem koniecznym, aby Strony mogły dokonywać między sobą Transakcji jest zawarcie między nimi Umowy Ramowej i Umowy Dodatkowej.

§ 4.

1. Umowa Ramowa oraz Umowa Dodatkowa stanowią łącznie jeden stosunek prawny. Pojęcie "Umowa Ramowa" oznacza łącznie Umowę Ramową i Umowę Dodatkową, chyba że z kontekstu konkretnego postanowienia Umowy Ramowej wynika inne znaczenie tego terminu.
2. Umowa Dodatkowa uzupełnia postanowienia Umowy Ramowej. Zawiera ona postanowienia wskazane w Umowie Ramowej oraz inne postanowienia, których wprowadzenie Strony uznają za konieczne dla realizacji celów, jakim służyć mają zawierane Transakcje.
3. W przypadku sprzeczności postanowień Umowy Ramowej i Umowy Dodatkowej, pierwszeństwo będą miały postanowienia Umowy Dodatkowej.

§ 5.

Strony mogą, w drodze odrębnego porozumienia, określić zasady ustanawiania Zabezpieczeń.

§ 6.

1. Zawarcie oraz, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w Umowie Ramowej, zmiana Umowy Ramowej, jak również składanie wszelkich związanych z nią oświadczeń woli, w szczególności rozwiązanie Umowy Ramowej lub rozwiązanie Transakcji Dotkniętych, wymagają zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.
2. Oświadczenia woli, o których mowa w ust. 1, mogą być skutecznie doręczone jedynie przy zachowaniu trybu określonego w § 35 ust. 2 pkt 1).

§ 7.

1. Dla skutecznego Uzgodnienia Warunków Transakcji wystarczy zachowanie formy określonej w § 10 ust. 1 lub innej formy określonej w Umowie Dodatkowej.
2. Potwierdzenia mogą być wysyłane do drugiej Strony pocztą elektroniczną, faksem lub poprzez system SWIFT. Doręczenie jest skuteczne z chwilą wystąpienia przesłanek, o których mowa w § 35 ust. 2 pkt 2) i 3). Strony w Umowie Dodatkowej mogą wskazać inny sposób wysyłania Potwierdzeń.

§ 8.

1. Każda ze Stron zobowiązana jest, w związku z zawarciem Umowy Ramowej, dostarczyć drugiej Stronie następujące dokumenty:
  - 1) aktualny odpis z właściwego rejestru przedsiębiorców,
  - 2) listę osób uprawnionych do Uzgodnienia Warunków Transakcji,
  - 3) oświadczenie zawierające aktualny adres do korespondencji, numery telefonów, adresy poczty elektronicznej, kod SWIFT oraz numery faksów, oraz
  - 4) oświadczenie zawierające numer Rachunku Rozliczeniowego lub numery Rachunków Rozliczeniowych.
2. Strony mogą w Umowie Dodatkowej określić dodatkowe dokumenty, które zobowiązane są sobie dostarczyć.
3. Lista osób, o której mowa w ust. 1 pkt 2) stanowi dowód udzielenia osobom w niej wymienionym ważnego pełnomocnictwa do zawierania Transakcji.
4. W przypadku zmiany danych zawartych w dokumentach, o których mowa w ust. 1 i 2, Strona zobowiązana jest niezwłocznie złożyć drugiej Stronie nowe dokumenty zawierające zmienione dane. Zmiana danych nie stanowi zmiany Umowy Ramowej i, z zastrzeżeniem § 14, jest skuteczna od następnego Dnia Roboczego po doręczeniu drugiej Stronie nowych dokumentów przy zachowaniu trybu określonego w § 35 ust. 2 pkt 1).

Rodzaje Transakcji

§ 9.

W wykonaniu Umowy Ramowej Strony mogą zawierać między sobą Transakcje lub inne transakcje wskazane w Umowie Dodatkowej.

Zawieranie Transakcji

§ 10.

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, Strony mogą dokonywać Uzgodnienia Warunków Transakcji w następujący sposób:
  - 1) telefonicznie,
  - 2) za pomocą terminali: (a) Reuter's Monitor Dealing System, (b) Bloomberg, (c) EBS, lub
  - 3) za pomocą innych platform elektronicznych używanych w stosunkach międzybankowych.
2. Strony mogą w Umowie Dodatkowej określić inny sposób Uzgodnienia Warunków Transakcji. W takim przypadku Strony powinny wskazać, czy określony w Umowie Dodatkowej sposób Uzgodnienia Warunków Transakcji wyłącza sposób Uzgodnienia Warunków Transakcji określony w ust. 1.
3. Zawarcie Transakcji następuje w momencie Uzgodnienia Warunków Transakcji przy użyciu środków określonych w ust. 1 lub 2.
4. W przypadku Uzgodnienia Warunków Transakcji w sposób określony w ust. 1 pkt 1), wystarczającym warunkiem do ustalenia, czy oświadczenie woli zostało złożone w imieniu Strony przez osobę do tego upoważnioną, będzie przedstawienie się z imienia i nazwiska przez osobę wymienioną na liście, o której mowa w § 8 ust. 1 pkt 2) i podanie przez nią firmy reprezentowanej Strony lub zwyczajowej nazwy reprezentowanej Strony, jeżeli taka zwyczajowa nazwa pozwala na właściwą identyfikację Strony.
5. W przypadku Uzgodnienia Warunków Transakcji w sposób określony w ust. 1 pkt 2) lub 3), wystarczającym warunkiem do ustalenia, czy oświadczenie woli zostało złożone w imieniu Strony przez osobę do tego upoważnioną, będzie pojawienie się na monitorze komputera drugiej Strony identyfikatora jednoznacznie wskazującego Stronę składającą oświadczenie woli.
6. Każda ze Stron powinna dokonywać rejestracji Uzgodnień Warunków Transakcji. Dokonane rejestracje, niezależnie od ich formy, stanowić mogą dowód w przypadku wszczęcia jakiegokolwiek postępowania przed sądem lub innym organem dla ustalenia kwestii związanych z Umową Ramową lub poszczególnymi Transakcjami.

§ 11.

1. Po Uzgodnieniu Warunków Transakcji Strony potwierdzają Warunki Transakcji przez wysłanie sobie nawzajem Potwierdzeń.
2. Potwierdzenie służy do celów dowodowych i nie może zmieniać Uzgodnienia Warunków Transakcji. W przypadku rozbieżności pomiędzy treścią Potwierdzenia a zapisem rozmowy telefonicznej, pamięci terminala lub platformy elektronicznej, o których mowa w § 10 ust. 1, zawierającym Uzgodnienie Warunków Transakcji, decydujący jest zapis rozmowy telefonicznej, pamięci terminala lub platformy elektronicznej.
3. Jeżeli Strona stwierdzi niezgodność między treścią Potwierdzenia a Uzgodnieniem Warunków Transakcji, zobowiązana jest poinformować o tym drugą Stronę do godziny 16.00 następnego Dnia Roboczego po otrzymaniu Potwierdzenia. Brak zastrzeżeń co do treści Potwierdzenia w tym terminie uważa się za akceptację jego poprawności.
4. W przypadku zgłoszenia przez Stronę zastrzeżeń co do treści Potwierdzenia zgodnie z postanowieniami ust. 3, Strony na podstawie rejestracji, o których mowa w § 10 ust. 6, ustalą

treść Uzgodnienia Warunków Transakcji. W wyniku powyższych ustaleń, Strony uzgodnią treść nowego Potwierdzenia odzwierciedlającego takie Warunki Transakcji.

Sposób spełniania świadczeń wynikających z zawartych Transakcji

§ 12.

1. Spełnienie świadczeń wynikających z Transakcji następować będzie za pośrednictwem Rachunków Rozliczeniowych.
2. Jeżeli oświadczenie, o którym mowa w § 8 ust. 1 pkt 4) zawiera kilka Rachunków Rozliczeniowych, uzgadniając Warunki Transakcji Strona zobowiązana jest wskazać jeden z Rachunków Rozliczeniowych, na który ma być spełnione świadczenie wynikające z Transakcji.
3. Jeżeli Strona nie wskaże Rachunku Rozliczeniowego zgodnie z postanowieniami ust. 2, świadczenie pieniężne będzie przekazane na pierwszy z Rachunków Rozliczeniowych w odpowiedniej walucie objęty oświadczeniem, o którym mowa w § 8 ust. 1 pkt 4). Jeżeli oświadczenie to nie zawiera Rachunku Rozliczeniowego w odpowiedniej walucie, świadczenie będzie przekazane na pierwszy z Rachunków Rozliczeniowych w innej walucie, po przeliczeniu na tę walutę według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego ogłoszonego w dniu zapłaty. Jeżeli takie przeliczenie nie będzie możliwe, świadczenie będzie przeliczone na złote, a następnie na walutę Rachunku Rozliczeniowego o którym mowa w zdaniu drugim, w obu przypadkach według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego ogłoszonego w dniu zapłaty.
4. Jeżeli jakiegokolwiek świadczenie wynikające z Transakcji staje się wymagalne w dniu nie będącym Dniem Roboczym, spełnienie świadczenia nastąpi w 1 Dniu Roboczym przypadającym po tym dniu (bez prawa do żądania odsetek za opóźnienie w przypadku wierzycelności pieniężnych), chyba że tak określony Dzień Roboczy wypadłby w następnym miesiącu. W takiej sytuacji, spełnienie świadczenia nastąpi w Dniu Roboczym poprzedzającym ten dzień.
5. Jeżeli Strony tak postanowią w Umowie Dodatkowej, ich wzajemne niewymagalne zobowiązania wynikające z Transakcji będą rozliczane poprzez Kompensatę Netto. Szczegółowe warunki dokonywania Kompensaty Netto określa Umowa Dodatkowa.

§ 13.

1. W dniu płatności świadczenia pieniężnego wynikającego z Transakcji, Strona zobowiązana jest przekazać na Rachunek Rozliczeniowy drugiej Strony kwotę świadczenia pieniężnego. Za dzień spełnienia świadczenia pieniężnego uznaje się dzień, w którym Rachunek Rozliczeniowy drugiej Strony został uznany kwotą świadczenia.
2. Spełnienie przez Stronę świadczenia niepieniężnego wynikającego z Transakcji następuje z chwilą dokonania odpowiedniego zapisu na Rachunku Rozliczeniowym drugiej Strony.

§ 14.

Strony zobowiązane są informować siebie nawzajem o zmianie Rachunków Rozliczeniowych. Zmiana Rachunków Rozliczeniowych nie stanowi zmiany Umowy Ramowej i jest skuteczna po upływie 5 Dni Roboczych od zawiadomienia drugiej Strony przy zachowaniu trybu określonego w § 35 ust. 2 pkt 1).

Opóźnienie spełnienia świadczenia

§ 15.

1. Jeżeli Strona opóźnia się z jakiegokolwiek przyczyny ze spełnieniem świadczenia wynikającego z zawartej Transakcji, Strona która powinna była otrzymać świadczenie, uprawniona jest do:
  - 1) powstrzymania się od spełnienia na rzecz Strony opóźniającej się wszelkich świadczeń wynikających z zawartych Transakcji do czasu spełnienia przez Stronę opóźniającą się opóźnionego świadczenia wraz z Odsetkami za Opóźnienie, jeśli są należne, oraz
  - 2) żądania od Strony opóźniającej się Odsetek za Opóźnienie, za okres od dnia wymagalności świadczenia, którego dotyczy opóźnienie (łącznie z tym dniem) do dnia spełnienia tego świadczenia (bez tego dnia).
2. Strona zobowiązana jest do zapłaty Odsetek za Opóźnienie, o których mowa w ust. 1, na Rachunek Rozliczeniowy drugiej Strony dla Transakcji, w stosunku do której nastąpiło opóźnienie spełnienia świadczenia pieniężnego.

Kompensata (*Payment Netting*)

§ 16.

1. Jeżeli Strony tak postanowią w Umowie Dodatkowej, ich wzajemne wymagalne wierzytelności pieniężne wyrażone w tej samej walucie, wynikające z tej samej Transakcji lub, o ile Strony tak postanowiły w Umowie Dodatkowej, ze wszystkich Transakcji lub z określonych grup Transakcji, i których termin płatności jest ten sam, będą rozliczane przez Kompensatę, zgodnie z postanowieniami ustępów poniższych.
2. W dniu płatności świadczeń pieniężnych z Transakcji, Strony dokonają Kompensaty, a na Rachunek Rozliczeniowy jednej Strony przekazana zostanie jedynie kwota różnicy między wierzytelnościami podlegającymi Kompensacie.
3. Zobowiązaną do zapłaty Kwoty Kompensaty będzie Strona, której łączna wartość wierzytelności pieniężnych podlegających Kompensacie wobec drugiej Strony, jest niższa.
4. Dokonanie przez Strony rozliczenia przez Kompensatę powoduje umorzenie wzajemnych wierzytelności pieniężnych Stron do wysokości wierzytelności niższej, a zapłata Kwoty Kompensaty powoduje umorzenie w całości pozostałej części wierzytelności.
5. Do dokonania Kompensaty nie jest potrzebne oświadczenie żadnej ze Stron.

Oświadczenia i zobowiązania

§ 17.

1. Każda ze Stron oświadcza, że na dzień zawarcia Umowy Ramowej oraz każdej Transakcji (przy czym każde z oświadczeń, o których mowa w niniejszym ust. 1 oraz ust. 2, będzie uważane za powtórzone w dniu zawarcia każdej Transakcji):
  - 1) jest uprawniona do zawarcia i wykonania Umowy Ramowej oraz każdej Transakcji,
  - 2) zawarcie i wykonanie Umowy Ramowej oraz każdej Transakcji nie jest sprzeczne z postanowieniami jej dokumentów założycielskich, przepisami prawa, decyzjami administracyjnymi lub orzeczeniami sądowymi,

- 3) dla zawarcia i wykonania Umowy Ramowej oraz jakiejkolwiek Transakcji nie jest wymagana zgoda ani zezwolenie jakiegokolwiek organu państwowego, poza tymi, które zostały należycie uzyskane i pozostają w mocy,
  - 4) Umowa Ramowa oraz Transakcje stanowią ważne i wiążące zobowiązania Strony,
  - 5) jest "uprawnionym kontrahentem" w rozumieniu § 7 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Finansów i chce być tak traktowana zarówno w odniesieniu do Umowy Ramowej, jak i w stosunku do każdej Transakcji,
  - 6) w stosunku do Strony nie występuje zdarzenie faktyczne lub prawne stanowiące Przypadek Naruszenia lub Przypadek Uzasadniający Rozwiązanie, oraz
  - 7) w odniesieniu do Umowy Ramowej i każdej Transakcji Strona działa w imieniu własnym i na własny rachunek.
2. Każda ze Stron:
- 1) przyjmuje do wiadomości i akceptuje, że druga Strona nie świadczy jej usług doradztwa inwestycyjnego w związku z jakąkolwiek Transakcją, nie udziela porad inwestycyjnych lub rekomendacji zawarcia Transakcji,
  - 2) potwierdza, że przed zawarciem jakiejkolwiek Transakcji dokona szczegółowej analizy ryzyk wynikających z zawarcia i wykonania Transakcji, w tym ryzyk rynkowych, prawnych, podatkowych i księgowych,
  - 3) oświadcza, iż akceptuje oświadczenie drugiej Strony, wyrażone w ust. 1 pkt 5) powyżej, w związku z czym będzie traktować drugą Stronę jako "uprawnionego kontrahenta" w rozumieniu § 7 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Finansów,
  - 4) zobowiązana jest doręczyć drugiej Stronie wszelkie dokumenty wymagane na podstawie Umowy Ramowej, oraz
  - 5) dołoży należytej staranności, aby zachować w mocy obowiązującej wszelkie zgody lub zezwolenia, które Strona zobowiązana jest posiadać w związku z zawarciem i wykonywaniem Umowy Ramowej lub zawieraniem i wykonywaniem Transakcji, jak również do uzyskania takiej zgody w przyszłości, gdyby konieczność jej uzyskania powstała później.

Przypadki Naruszenia oraz Wcześniejsze Rozwiązanie Umowy

§ 18.

1. Strony uznają, że wystąpienie któregokolwiek z poniżej wskazanych zdarzeń stanowić będzie Przypadek Naruszenia:
  - 1) niewykonanie obowiązków wynikających z Umowy Ramowej lub zawartych Transakcji:
    - (a) opóźnienie się przez Stronę w spełnieniu jakiegokolwiek wymagalnego świadczenia wynikającego z rozliczenia Transakcji lub Umowy Ramowej, jeżeli Strona opóźniająca się nie spełni takiego świadczenia w terminie 1 Dnia Roboczego od dnia otrzymania pisemnego wezwania od Strony Nienaruszającej, lub
    - (b) niewykonanie przez Stronę w sposób należyty jakiegokolwiek innego zobowiązania nałożonego na nią w Umowie Ramowej, w przypadku gdy takie naruszenie trwa dłużej niż 7 Dni Roboczych od dnia otrzymania zawiadomienia od Strony Nienaruszającej,
  - 2) złożenie przez Stronę oświadczenia o zaprzestaniu spełniania świadczeń z tytułu Transakcji lub porozumienia, na podstawie którego ustanowione zostało Zabezpieczenie,

- 3) podjęcie w stosunku do Strony przez Komisję Nadzoru Finansowego, na podstawie art. 145 ust. 1 Prawa Bankowego, decyzji o ustanowieniu zarządu komisarycznego,
- 4) powiadomienie, zgodnie z art. 158 ust. 1 Prawa Bankowego, Komisji Nadzoru Finansowego przez uprawnione do tego podmioty lub organy o tym, że aktywa Strony nie wystarczają na zaspokojenie jej zobowiązań,
- 5) podjęcie w stosunku do Strony przez Komisję Nadzoru Finansowego, na podstawie art. 158 ust. 1 Prawa Bankowego, decyzji o zawieszeniu działalności banku,
- 6) podjęcie w stosunku do Strony lub Określonego Podmiotu będącego bankiem z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez Komisję Nadzoru Finansowego, na podstawie art. 158 ust. 1 Prawa Bankowego, decyzji o przejęciu Strony lub Określonego Podmiotu przez inny bank albo złożenie przez Komisję Nadzoru Finansowego, na podstawie art. 158 ust. 1 Prawa Bankowego, wniosku o ogłoszenie upadłości Strony lub Określonego Podmiotu,
- 7) podjęcia w stosunku do Strony przez Komisję Nadzoru Finansowego, na podstawie art. 138 ust. 3 pkt 4 Prawa Bankowego, decyzji o uchyleniu zezwolenia na utworzenie banku,
- 8) postawienie Strony lub Określonego Podmiotu w stan likwidacji,
- 9) wystąpienie w stosunku do Określonego Podmiotu, działającego w innej formie prawnej niż określonej w pkt 6), przynajmniej jednego z następujących zdarzeń:
  - (a) złożenie przez Określony Podmiot wniosku o ogłoszenie własnej upadłości,
  - (b) złożenie przez Określony Podmiot oświadczenia o wszczęciu postępowania naprawczego, o którym mowa w art. 494 Prawa Upadłościowego,
  - (c) złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości Określonego Podmiotu przez inny podmiot, jeżeli spełniona zostanie dodatkowo przynajmniej jedna z następujących przesłanek:
    1. wniosek taki złożony jest przez organ administracji sprawujący z mocy ustawy nadzór nad Określonym Podmiotem,
    2. wniosek taki nie zostanie wycofany, oddalony, zwrócony lub odrzucony w terminie 30 dni od jego złożenia z powodów innych, niż wskazane w art. 13 Prawa Upadłościowego, lub
    3. sąd zwoła wstępne zgromadzenie wierzycieli, o którym mowa w art. 44 i nast. Prawa Upadłościowego,

przy czym, w przypadku gdy upadłość Określonego Podmiotu prowadzona będzie zgodnie z innym prawem niż prawo polskie, wówczas zamiast przepisów prawa polskiego, o których mowa w lit. (b) i (c) znajdują zastosowanie analogiczne przepisy prawa właściwego dla upadłości Określonego Podmiotu,
- 10) ogłoszenie upadłości Strony lub Określonego Podmiotu,
- 11) połączenie, podział lub przejęcie Strony lub nabycie przez inny podmiot podstawowych aktywów Strony, w tym w szczególności przedsiębiorstwa lub jego istotnej części, jeżeli w wyniku takiego zdarzenia zobowiązania z tytułu Umowy Ramowej lub którejkolwiek Transakcji nie zostaną uznane bądź przejęte przez podmiot przejmujący, podmiot powstały w wyniku połączenia lub podziału, lub podmiot dzielony,
- 12) wystąpienie zdarzeń faktycznych lub prawnych, które powodują istotne zwiększenie ryzyka kredytowego związanego z Transakcjami dokonywanymi ze Stroną:
  - (a) obniżenie się współczynnika wypłacalności Strony poniżej minimalnego poziomu określonego w art. 128 Prawa Bankowego,
  - (b) nierealizowanie przez Stronę lub Określony Podmiot zobowiązań z tytułu Określonego Zadłużenia lub spełnienie przesłanek uzasadniających postawienie

zobowiązań wynikających z Określonego Zadłużenia w stan natychmiastowej wymagalności, o ile łączna wartość niezrealizowanych świadczeń wynikających z takich zobowiązań jest równa lub wyższa niż określona w Umowie Dodatkowej kwota wyrażona w złotych, zwana dalej "**Kwotą Progową**" lub jej równowartość w walucie obcej przeliczona na złote według średniego kursu Narodowego Banku Polskiego z dnia wystąpienia takiego zdarzenia,

- 13) wydanie w stosunku do Strony przez Komisję Nadzoru Finansowego, na podstawie art. 138 ust. 3 pkt 3 Prawa Bankowego, decyzji o ograniczeniu zakresu działalności banku powodującej, że Strona nie będzie uprawniona do zawierania lub rozliczania Transakcji zawartych na podstawie Umowy Ramowej,
  - 14) wystąpienie któregokolwiek z następujących zdarzeń:
    - (a) postawienie zobowiązań wynikających z którejkolwiek z Określonych Transakcji lub jej zabezpieczeń w stan natychmiastowej wymagalności, lub
    - (b) niewykonanie przez Stronę, Podmiot Zabezpieczający lub Określony Podmiot jakiegokolwiek zobowiązania wynikającego z Określonej Transakcji lub związanego z nią zabezpieczenia,
  - 15) nieprzekazanie przez Stronę informacji, o których mowa w § 19,
  - 16) złożenie przez Stronę fałszywych lub poświadczających nieprawdę dokumentów, o których mowa w § 8 ust. 1 i 2,
  - 17) jakiegokolwiek oświadczenie złożone przez Stronę okaże się w istotny sposób niezgodne ze stanem faktycznym lub wprowadzające w błąd według stanu na dzień jego złożenia,
  - 18) nieustanowienie przez Stronę lub Podmiot Zabezpieczający Zabezpieczenia, niezwrócenie Zabezpieczenia, o ile wystąpiły przesłanki do jego zwrotu lub wystąpienie jakiegokolwiek zdarzenia powodującego częściową lub całkowitą nieważność, utratę, zmniejszenie lub pogorszenie tego Zabezpieczenia, w tym w szczególności:
    - (a) nieustanowienie przez Stronę lub Podmiot Zabezpieczający Zabezpieczenia lub niezwrócenie Zabezpieczenia, o ile wystąpiły przesłanki do jego zwrotu zgodnie z zasadami określonymi w porozumieniu, o którym mowa w § 5,
    - (b) wystąpienie w stosunku do Podmiotu Zabezpieczającego któregokolwiek ze zdarzeń, o których mowa w pkt 3) do 13),
    - (c) ujawnienie wad prawnych w stosunku do przedmiotu Zabezpieczenia,
    - (d) zajęcie przez organ egzekucyjny przedmiotu Zabezpieczenia,
    - (e) nieważność czynności prawnej na podstawie której udzielono Zabezpieczenia lub na podstawie której Zabezpieczenie miało zostać ustanowione,
    - (f) niewykonanie przez Stronę lub Podmiot Zabezpieczający jakiegokolwiek zobowiązania, jeżeli niewykonanie tego zobowiązania powoduje lub może spowodować utratę lub zmniejszenie Zabezpieczenia, lub
    - (g) nieważność lub bezskuteczność Zabezpieczenia powstała w konsekwencji połączenia lub przejęcia Strony lub jej Podmiotu Zabezpieczającego lub nabycia przez inny przedmiot podstawowych aktywów Strony lub jej Podmiotu Zabezpieczającego, w tym w szczególności przedsiębiorstwa lub jego istotnej części.
2. Strony mogą w Umowie Dodatkowej określić również inne zdarzenia, poza zdarzeniami określonymi w ust. 1, które będą stanowiły Przypadek Naruszenia.

§ 19.

Strony zobowiązują się do niezwłocznego informowania siebie nawzajem o wszelkich okolicznościach mających wpływ na ich sytuację prawną i finansową, a w szczególności o wystąpieniu zdarzeń, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 2) do 14), 17), 18) oraz w § 25 ust. 1.

§ 20.

1. W razie wystąpienia Przypadku Naruszenia w stosunku do Strony, Strona Nienaruszająca będzie uprawniona do:
  - 1) rozwiązania, z zastrzeżeniem § 21, Umowy Ramowej wraz ze wszystkimi zawartymi w jej wykonaniu Transakcjami poprzez wyznaczenie Dnia Wcześniejszego Rozwiązania Umowy. Dniem Wcześniejszego Rozwiązania Umowy jest dzień wskazany przez Stronę Nienaruszającą w skierowanym do Strony Naruszającej zawiadomieniu o wyznaczeniu Dnia Wcześniejszego Rozwiązania Umowy, przy czym Dzień Wcześniejszego Rozwiązania Umowy nie może upłynąć wcześniej niż w 1 i nie później niż w 20 Dniu Roboczym następującym po otrzymaniu zawiadomienia przez Stronę Naruszającą,
  - 2) żądania od Strony Naruszającej zapłaty Kwoty Rozliczenia, oraz
  - 3) powstrzymania się od spełnienia na rzecz Strony Naruszającej świadczeń wynikających z Transakcji zawartych do Dnia Wcześniejszego Rozwiązania Umowy (włącznie).
2. Strona Nienaruszająca nie będzie mogła skorzystać z uprawnień określonych w ust. 1, jeżeli Przypadek Naruszenia ustąpi najpóźniej w Dniu Roboczym poprzedzającym skierowanie do Strony Naruszającej zawiadomienia o wyznaczeniu Dnia Wcześniejszego Rozwiązania Umowy.
3. Postanowienia ust. 1 nie ograniczają uprawnień Stron określonych w § 15 oraz uprawnień Stron do żądania odszkodowania na zasadach określonych w przepisach prawa.

§ 21.

1. Strony mogą w Umowie Dodatkowej uzgodnić, iż wystąpienie określonego Przypadku Naruszenia spowoduje automatyczne rozwiązanie Umowy Ramowej oraz wszystkich zawartych w jej wykonaniu Transakcji.
2. Jeżeli Strony uzgodniły, iż Automatyczne Rozwiązanie ma zastosowanie, wówczas dzień wystąpienia któregośkolwiek spośród określonych w tym celu Przypadków Naruszenia będzie Dniem Wcześniejszego Rozwiązania Umowy.

Klauzula kompensacyjna

§ 22.

1. Z Dniem Wcześniejszego Rozwiązania Umowy spowodowanego wystąpieniem Przypadku Naruszenia Strony dokonają rozliczenia wszystkich Transakcji poprzez Kompensatę Likwidacyjną zgodnie z poniższymi zasadami.
2. W Dniu Wcześniejszego Rozwiązania Umowy Zabezpieczenie stanie się Kwotą Wymagalną.
3. Kwotę Rozliczenia stanowić będzie, obliczona przez Agenta Kalkulacyjnego, Kwota Zamknięcia (przy czym tak obliczona kwota wyrażona w złotych będzie liczbą dodatnią jeżeli Strona Nienaruszająca jest uprawniona do żądania takiej kwoty od Strony Naruszającej albo liczbą ujemną, jeżeli Strona Nienaruszająca jest zobowiązana do zapłaty takiej kwoty na rzecz Strony Naruszającej), powiększona o Kwoty Wymagalne od Strony Naruszającej oraz pomniejszona o

Kwoty Wymagalne od Strony Nienaruszającej, przy czym jeżeli tak obliczona Kwota Rozliczenia:

- 1) stanowić będzie liczbę dodatnią – Strona Naruszająca zapłaci Kwotę Rozliczenia Stronie Nienaruszającej, albo
  - 2) stanowić będzie liczbę ujemną – Strona Nienaruszająca zapłaci wartość bezwzględną Kwoty Rozliczenia Stronie Naruszającej.
4. Jeżeli Kwoty Wymagalne wyrażone są w walucie innej niż Kwoty Zamknięcia, kwoty te zostaną przeliczone przez Agenta Kalkulacyjnego na odpowiednią walutę według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego ogłoszonego w Dniu Wcześniejszego Rozwiązania Umowy.

§ 23.

1. Kwota Rozliczenia zostanie zapłacona przez Stronę zobowiązaną do jej zapłaty w terminie 2 Dni Roboczych od Dnia Ostatecznego Ustalenia Kwoty Rozliczenia.
2. Dodatkowo, Strona Naruszająca zobowiązana do zapłaty Kwoty Rozliczenia, zobowiązana jest zapłacić Stronie Nienaruszającej Koszty Finansowania za okres od Dnia Wcześniejszego Rozwiązania Umowy (łącznie z tym dniem) do określonego w ust. 1 dnia zapłaty Kwoty Rozliczenia (bez tego dnia).
3. Świadczenia, o których mowa w ustępach powyższych zostaną wpłacone przez Stronę zobowiązaną do ich zapłaty na Rachunek Rozliczeniowy drugiej Strony.

Przypadki Uzasadniające Rozwiązanie

§ 24.

1. Strony uzgadniają, że każde z następujących zdarzeń będzie stanowiło Przypadek Uzasadniający Rozwiązanie:
  - 1) **Wygaśnięcie:** zdarzenie powodujące następczą niemożliwość świadczenia (art. 475 i 495 Kodeksu Cywilnego) wynikającego z Transakcji, w szczególności zewnętrzne zdarzenie, polegające na zmianie przepisów prawa lub ich wiążącej wykładni, powodujące, że Transakcja zawarta na podstawie Umowy Ramowej stanie się nieważna z mocy prawa lub że wykonanie Transakcji spowodowałoby naruszenie przez Stronę obowiązujących przepisów prawa.
  - 2) **Siła Wyższa:** nadzwyczajne, zewnętrzne zdarzenie, którego Strony nie mogły przewidzieć, nie mogły uniknąć ani mu zapobiec, uniemożliwiające obu Stronom lub jednej ze Stron wykonanie którejkolwiek Transakcji zawartej na podstawie Umowy Ramowej przez okres co najmniej 3 Dni Roboczych.

Dla uniknięcia wątpliwości, za dzień wystąpienia Siły Wyższej uważa się dzień wystąpienia zdarzenia z zastrzeżeniem, że jeśli skutki zdarzenia wskazane w ust. 1 pkt 2) ustąpią przed upływem 3 Dni Roboczych od chwili ich wystąpienia, przypadek taki nie będzie traktowany jako Przypadek Uzasadniający Rozwiązanie ani jako Przypadek Naruszenia. Strona, która w wyniku takiego zdarzenia opóźniła się z płatnością na rzecz drugiej Strony zobowiązana będzie dodatkowo do zapłaty odsetek za każdy dzień opóźnienia w wysokości równej Kosztom Finansowania.

- 3) **Zmiana Oceny:** ocena klasyfikacyjna przyznana Stronie lub jakimkolwiek istniejącym zobowiązaniom finansowym tej Strony przez uznany podmiot specjalizujący się w

przyznawaniu takich ocen i obowiązująca w dniu zawarcia Umowy Ramowej lub po tym dniu:

- (a) zostanie obniżona przynajmniej o 3 stopnie poniżej ostatniej najwyższej oceny,
- (b) zostanie obniżona poniżej oceny inwestycyjnej, lub
- (c) przestanie być przyznawana.

4) **Zdarzenie Podatkowe:** zmiana przepisów prawa podatkowego lub ich wiążącej wykładni, w wyniku której należyte wykonanie przez Stronę jej zobowiązań wynikających z Umowy Ramowej lub jakiegokolwiek Transakcji będzie się wiązało z koniecznością poniesienia przez tę Stronę dodatkowych świadczeń publicznoprawnych, do ponoszenia których Strona nie była zobowiązana w dniu zawarcia Umowy Ramowej lub takiej Transakcji, oraz

5) **Połączenie:** którekolwiek z następujących zdarzeń:

- (a) Strona lub jej Podmiot Zabezpieczający połączy się, podzieli się, lub zostanie przejęta przez inny podmiot lub istotna część aktywów Strony lub jej Podmiotu Zabezpieczającego zostanie nabyta przez inny podmiot,
- (b) jakikolwiek podmiot uzyska bezpośrednio lub pośrednio: (i) prawo do 51% głosów na zgromadzeniu wspólników lub na walnym zgromadzeniu Strony lub jej Podmiotu Zabezpieczającego lub (ii) prawo do wyboru większości członków zarządu Strony lub jej Podmiotu Zabezpieczającego lub innego organu uprawnionego do reprezentowania Strony lub jej Podmiotu Zabezpieczającego lub (iii) prawo do zarządzania, kierowania lub w inny istotny sposób wpływania na działalność gospodarczą Strony lub jej Podmiotu Zabezpieczającego,

oraz, jeśli w wyniku któregośkolwiek ze zdarzeń, o których mowa w lit. (a) lub (b), obniży się w stopniu istotnym wiarygodność kredytowa Strony lub jej Podmiotu Zabezpieczającego lub zdolność Strony do należytego wykonania jakiegokolwiek Transakcji albo zdolność jej Podmiotu Zabezpieczającego do wykonania jego zobowiązań z tytułu udzielonego Zabezpieczenia.

2. Strony mogą w Umowie Dodatkowej wskazać inne niż określone w ust. 1 zdarzenia stanowiące Przypadki Uzasadniające Rozwiązanie, jak również w inny sposób określić warunki wystąpienia Przypadków Uzasadniających Rozwiązanie.

§ 25.

1. Strona Dotknięta zobowiązana jest niezwłocznie poinformować na piśmie drugą Stronę o fakcie wystąpienia Przypadku Uzasadniającego Rozwiązanie, wskazując jego rodzaj oraz Transakcje Dotknięte. Strona Dotknięta zobowiązana jest udokumentować fakt wystąpienia Przypadku Uzasadniającego Rozwiązanie, o ile nie jest on powszechnie znany.
2. Na żądanie drugiej Strony, Strona Dotknięta Zdarzeniem Podatkowym zobowiązana jest dostarczyć drugiej Stronie opinię osoby posiadającej odpowiednie kwalifikacje zawodowe, potwierdzającą wystąpienie takiego Zdarzenia Podatkowego w stosunku do Strony Dotkniętej.
3. Niezrealizowanie przez Stronę Dotkniętą świadczenia z tytułu Transakcji Dotkniętej wskutek wystąpienia Przypadku Uzasadniającego Rozwiązanie nie będzie traktowane jako opóźnienie ani Przypadek Naruszenia, o którym mowa w § 18 ust. 1 pkt 1), przez okres określony, odpowiednio w § 26 ust. 1 lub § 28 ust. 1, przy czym drugiej Stronie przysługiwać będzie prawo do powstrzymania się od realizacji wzajemnego świadczenia wynikającego z takiej Transakcji Dotkniętej przez taki okres czasu.

4. Strona, która po wystąpieniu Przypadku Uzasadniającego Rozwiązanie spełniła świadczenie wynikające z Transakcji Dotkniętej na rzecz Strony Dotkniętej oraz nie uzyskała wymagalnego świadczenia od Strony Dotkniętej, uprawniona jest do żądania zwrotu swojego świadczenia.

§ 26.

1. W przypadku wystąpienia zdarzenia powodującego Wygaśnięcie, Strony podejmą negocjacje mające na celu uzgodnienie nowych warunków Transakcji Dotkniętych w taki sposób, by przestały być Transakcjami Dotkniętymi lub zawarcie nowych Transakcji zastępujących Transakcje Dotknięte. Jeżeli Strony w ciągu 5 Dni Roboczych od dnia wystąpienia zdarzenia powodującego Wygaśnięcie nie uzgodnią nowych warunków Transakcji Dotkniętych lub nie zawrą nowych Transakcji zastępujących Transakcje Dotknięte, Transakcje Dotknięte wygasną ze skutkiem na dzień wystąpienia zdarzenia powodującego Wygaśnięcie, a Strony dokonają między sobą rozliczenia Kwoty Należności zgodnie z poniższymi zasadami.
2. W celu obliczenia Kwoty Należności przyjęta zostanie wartość zobowiązań z Transakcji Dotkniętych według stanu z Dnia Obliczenia, tak jakby zobowiązania te nie wygasły, przy czym zobowiązanie do zapłaty tak ustalonej Kwoty Należności jest bezwarunkowe i niezależne od jakichkolwiek okoliczności dotyczących Stron, w tym istnienia lub nie istnienia winy którejkolwiek Strony.
3. W Dniu Obliczenia Zabezpieczenie stanie się Kwotą Wymagalną.
4. Jeżeli jedna Strona jest Stroną Dotkniętą do ustalenia Kwoty Należności § 22 ust. 3 stosuje się odpowiednio, przy czym odniesienie do Kwoty Rozliczenia będzie odniesieniem do Kwoty Należności, a odniesienie do Strony Naruszającej i Strony Nienaruszającej będzie odniesieniem odpowiednio do Strony Dotkniętej i Strony nie będącej Stroną Dotkniętą.
5. Jeżeli obie Strony są Stronami Dotkniętymi, każda ze Stron obliczy Kwotę Zamknięcia, przy czym tak obliczona kwota wyrażona w złotych będzie liczbą dodatnią, jeżeli dana Strona jest uprawniona do żądania takiej kwoty od drugiej Strony albo liczbą ujemną, jeżeli dana Strona jest zobowiązana do zapłaty takiej kwoty na rzecz drugiej Strony. Kwotą Należności będzie połowa kwoty pieniężnej wynikająca z odjęcia kwoty niższej od kwoty wyższej, powiększona o Kwoty Wymagalne płatne przez Stronę, której obliczona Kwota Zamknięcia jest wyższa oraz pomniejszona o Kwoty Wymagalne płatne przez Stronę, której obliczona Kwota Zamknięcia jest niższa, przy czym jeżeli tak obliczona Kwota Należności:
  - 1) stanowić będzie liczbę dodatnią – Strona, której obliczona Kwota Zamknięcia jest niższa zapłaci Kwotę Należności drugiej Stronie, albo
  - 2) stanowić będzie liczbę ujemną – Strona, której obliczona Kwota Zamknięcia jest wyższa zapłaci wartość bezwzględną Kwoty Należności drugiej Stronie.
6. Z zastrzeżeniem ustępów powyższych, do ustalenia i zapłaty Kwoty Należności § 29 do § 31 stosuje się odpowiednio, przy czym odniesienie do Kwoty Rozliczenia będzie odniesieniem do Kwoty Należności, a odniesienie do Dnia Wcześniejszego Rozwiązania Umowy będzie odniesieniem do Dnia Obliczenia.

§ 27.

1. W przypadku wygaśnięcia Transakcji Dotkniętych z powodu wystąpienia zdarzenia powodującego Wygaśnięcie, każdej ze Stron lub jedynie Stronie wskazanej w Umowie Dodatkowej przysługiwać będzie prawo do rozwiązania Umowy Ramowej wraz z pozostałymi Transakcjami ze skutkiem na 20 Dzień Roboczy od dnia wystąpienia zdarzenia powodującego Wygaśnięcie. Tak wyznaczony dzień będzie Dniem Wcześniejszego Rozwiązania Umowy.

Uprawnienie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym może być wykonane pod warunkiem, że Strona rozwiązująca Umowę Ramową wraz z pozostałymi Transakcjami zawiadomi o tym drugą Stronę nie później niż w ciągu 5 Dni Roboczych od dnia wystąpienia zdarzenia powodującego Wygaśnięcie.

2. W razie Wcześniejszego Rozwiązania Umowy zgodnie z postanowieniami ust. 1 Strony dokonają rozliczenia wszystkich Transakcji poprzez Kompensatę Likwidacyjną zgodnie z poniższymi zasadami.
3. W Dniu Wcześniejszego Rozwiązania Umowy Zabezpieczenie stanie się Kwotą Wymagalną.
4. Jeżeli jedna Strona jest Stroną Dotkniętą, do ustalenia Kwoty Rozliczenia § 22 ust. 3 stosuje się odpowiednio, przy czym odniesienie do Strony Naruszającej i Strony Nienaruszającej będzie odniesieniem odpowiednio do Strony Dotkniętej i Strony nie będącej Stroną Dotkniętą.
5. Jeżeli obie Strony są Stronami Dotkniętymi, każda ze Stron obliczy Kwotę Zamknięcia, przy czym tak obliczona kwota wyrażona w złotych będzie liczbą dodatnią jeżeli dana Strona jest uprawniona do żądania takiej kwoty od drugiej Strony albo liczbą ujemną, jeżeli dana Strona jest zobowiązana do zapłaty takiej kwoty na rzecz drugiej Strony. Kwotą Rozliczenia będzie połowa kwoty pieniężnej wynikająca z odjęcia kwoty niższej od kwoty wyższej, powiększona o Kwoty Wymagalne od Strony, której obliczona Kwota Zamknięcia jest wyższa oraz pomniejszona o Kwoty Wymagalne od Strony, której obliczona Kwota Zamknięcia jest niższa, przy czym jeżeli tak obliczona Kwota Rozliczenia:
  - 1) stanowić będzie liczbę dodatnią – Strona, której obliczona Kwota Zamknięcia jest niższa zapłaci Kwotę Rozliczenia drugiej Stronie, albo
  - 2) stanowić będzie liczbę ujemną – Strona, której obliczona Kwota Zamknięcia jest wyższa zapłaci wartość bezwzględną Kwoty Rozliczenia drugiej Stronie.
6. Do zapłaty Kwoty Rozliczenia § 29 stosuje się odpowiednio.

§ 28.

1. W przypadku wystąpienia Przypadku Uzasadniającego Rozwiązanie innego niż Wygaśnięcie, Strony podejmą negocjacje mające na celu uzgodnienie nowych warunków Transakcji Dotkniętych w taki sposób, by przestały być Transakcjami Dotkniętymi lub zawarcie nowych Transakcji zastępujących Transakcje Dotknięte. Jeżeli Strony w ciągu 5 Dni Roboczych od wystąpienia Przypadku Uzasadniającego Rozwiązanie nie uzgodnią nowych warunków Transakcji Dotkniętych lub nie zawrą nowych Transakcji zastępujących Transakcje Dotknięte, Strona nie będąca Stroną Dotkniętą w wypadku wystąpienia Zmiany Oceny lub Połączenia, albo każda ze Stron Dotkniętych w wypadku wystąpienia Zdarzenia Podatkowego lub Siły Wyższej ma prawo do
  - 1) rozwiązania Transakcji Dotkniętych,
  - 2) albo, o ile Strony określiły tak w Umowie Dodatkowej, Wcześniejszego Rozwiązania Umowy.
2. W razie zamiaru rozwiązania Transakcji Dotkniętych, Strona uprawniona zgodnie z postanowieniami ustępu poprzedzającego doręczy drugiej Stronie zawiadomienie o wyznaczeniu dnia rozwiązania Transakcji Dotkniętych, przy czym dzień ten nie może nastąpić wcześniej niż w 1 i nie później niż w 20 Dniu Roboczym następującym po otrzymaniu zawiadomienia przez drugą Stronę. W tak wyznaczonym dniu rozwiązania Transakcji Dotkniętych zobowiązania Stron

wynikające z Transakcji Dotkniętych wygasną, a Strony dokonają rozliczenia poprzez zapłatę Kwoty Należności.

3. Do ustalenia i zapłaty Kwoty Należności § 27 ust. 3, 4 i 5 oraz § 29 do § 31 stosuje się odpowiednio, przy czym odniesienie do Kwoty Rozliczenia będzie odniesieniem do Kwoty Należności, a odniesienie do Dnia Wcześniejszego Rozwiązania Umowy będzie odniesieniem do dnia rozwiązania Transakcji Dotkniętych wyznaczonego przez Stronę, która rozwiązała Transakcje Dotknięte.
4. W razie zamiaru Wcześniejszego Rozwiązania Umowy przez Stronę uprawnioną zgodnie z postanowieniem ust. 1, Dzień Wcześniejszego Rozwiązania Umowy przypadać będzie na 20 Dzień Roboczy od dnia wystąpienia Przypadku Uzasadniającego Rozwiązanie innego niż Wygaśnięcie pod warunkiem, że Strona rozwiązująca Umowę Ramową zawiadomi drugą Stronę o takim rozwiązaniu Umowy Ramowej nie później niż w terminie 5 Dni Roboczych od dnia wystąpienia takiego Przypadku Uzasadniającego Rozwiązanie.
5. W razie Wcześniejszego Rozwiązania Umowy zgodnie z postanowieniami ustępu poprzedzającego Strony dokonają rozliczenia wszystkich Transakcji poprzez Kompensatę Likwidacyjną zgodnie z poniższymi zasadami.
6. Do ustalenia Kwoty Rozliczenia § 27 ust. 3, 4 i 5 stosuje się odpowiednio.
7. Strona nie będzie mogła skorzystać z uprawnień określonych w ust. 1, jeżeli Przypadek Uzasadniający Rozwiązanie inny niż Wygaśnięcie ustąpi najpóźniej w Dniu Roboczym poprzedzającym skierowanie do drugiej Strony zawiadomienia o wyznaczeniu dnia rozwiązania Transakcji Dotkniętych lub zawiadomienia o Wcześniejszym Rozwiązaniu Umowy.

§ 29.

1. Kwota Rozliczenia będzie wpłacona przez Stronę zobowiązaną do jej zapłaty w terminie 2 Dni Roboczych od Dnia Ostatecznego Ustalenia Kwoty Rozliczenia.
2. Dodatkowo Strona zobowiązana do zapłaty Kwoty Rozliczenia zobowiązana jest zapłacić Koszty Finansowania za okres od Dnia Wcześniejszego Rozwiązania Umowy (łącznie z tym dniem) do określonego w ust. 1 dnia spełnienia świadczenia (bez tego dnia).
3. Kwoty, o których mowa w ustępach powyższych zostaną wpłacone przez Stronę zobowiązaną do ich zapłaty na Rachunek Rozliczeniowy drugiej Strony.

Zasady wyliczenia Kwoty Zamknięcia

§ 30.

1. W przypadku Wcześniejszego Rozwiązania Umowy, wygaśnięcia lub rozwiązania Transakcji Dotkniętych, Strony dokonają obliczenia Kwoty Zamknięcia wynikającej z Transakcji kierując się zasadami określonymi w ust. 2 do 13.
2. Wszystkie czynności związane z wyliczeniem wysokości Kwoty Zamknięcia dokonywane będą przez Agenta Kalkulacyjnego, działającego w dobrej wierze i z należyłą starannością uzasadnioną warunkami rynkowymi występującymi w dniu dokonywania wyliczeń.

3. Agentem Kalkulacyjnym będzie:
  - 1) w sytuacji, gdy podstawą Wcześniejszego Rozwiązania Umowy jest zdarzenie stanowiące Przypadek Naruszenia – Strona Nienaruszająca,
  - 2) w sytuacji, gdy podstawą Wcześniejszego Rozwiązania Umowy jest zdarzenie powodujące Wygaśnięcie – Strona uprawniona do Wcześniejszego Rozwiązania Umowy zgodnie z § 27,
  - 3) w sytuacji, gdy podstawą Wcześniejszego Rozwiązania Umowy jest zdarzenie stanowiące Przypadek Uzasadniający Rozwiązanie inne niż Wygaśnięcie – Strona uprawniona do rozwiązania Transakcji Dotkniętych, a w przypadku, gdy obie Strony są Stronami Dotkniętymi – każda ze Stron Dotkniętych,
  - 4) w razie wygaśnięcia Transakcji Dotkniętych spowodowanego wystąpieniem Wygaśnięcia – Strona, która nie jest Stroną Dotkniętą, a w przypadku gdy obie Strony są Stronami Dotkniętymi – każda ze Stron Dotkniętych, lub
  - 5) w razie rozwiązania Transakcji Dotkniętych spowodowanego wystąpieniem Przypadku Uzasadniającego Rozwiązanie innego niż Wygaśnięcie – Strona, która nie jest Stroną Dotkniętą, a w przypadku gdy obie Strony są Stronami Dotkniętymi – każda ze Stron Dotkniętych.
4. Kwotę Zamknięcia stanowi suma korzyści uzyskanych przez Stronę dokonująca obliczeń (wyrażonych liczbą ujemną) oraz strat poniesionych przez Stronę dokonująca obliczeń (wyrażonych liczbą dodatnią) w związku z płatnościami lub innymi świadczeniami, które nie zostały dokonane i nie będą dokonane przez Strony z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia Transakcji w następstwie Przypadku Naruszenia lub Przypadku Uzasadniającego Rozwiązanie (Transakcje Rozwiązywane).
5. W celu obliczenia Kwoty Zamknięcia, Agent Kalkulacyjny może ustalać kwoty częściowe Kwoty Zamknięcia w odniesieniu do pojedynczej Transakcji Rozwiązywanej lub grup Transakcji Rozwiązywanych.
6. Kwota Zamknięcia (w tym każda kwota częściowa Kwoty Zamknięcia) obliczona będzie odpowiednio na Dzień Wcześniejszego Rozwiązania Umowy, Dzień Obliczenia lub dzień rozwiązania Transakcji Rozwiązywanych.
7. Jeżeli obliczenie Kwoty Zamknięcia (w tym każdej kwoty częściowej Kwoty Zamknięcia) na dzień wskazany w ust. 6 nie będzie możliwe Kwota Zamknięcia (w tym każda kwota częściowa Kwoty Zamknięcia) obliczona zostanie na kolejny Dzień Roboczy lub Dni Robocze przypadające po tym dniu.
8. Kwota Zamknięcia nie obejmuje Kwot Wymagalnych oraz kosztów prawnych poniesionych w związku z wygaśnięciem lub rozwiązaniem Transakcji Rozwiązywanych przez jakąkolwiek Stronę.
9. Z zastrzeżeniem ust. 10, w celu obliczenia Kwoty Zamknięcia Agent Kalkulacyjny może wykorzystać wszelkie dostępne mu informacje, w szczególności:
  - 1) kwotowania rynkowe na zawarcie transakcji zastępujących Transakcje Rozwiązywane uzyskane od podmiotów trzecich, przy czym kwotowania takie, za wyjątkiem obliczania Kwoty Zamknięcia w związku z wystąpieniem Siły Wyższej lub Wygaśnięcia, uwzględniać mogą wiarygodność kredytową Agenta Kalkulacyjnego z dnia uzyskania kwotowania oraz postanowienia umów zawartych pomiędzy Agentem Kalkulacyjnym oraz podmiotami przedstawiającymi kwotowania,

- 2) wszelkie dane rynkowe uzyskane od podmiotów trzecich, oraz
  - 3) kwotowania oraz dane rynkowe uzyskane ze źródeł wewnętrznych, o ile informacje tego typu używane są zwyczajowo przez Agenta Kalkulacyjnego w ramach prowadzonej przez niego działalności przy wycenie transakcji podobnych do Transakcji Rozwiązywanych.
10. Przy obliczaniu Kwoty Zamknięcia w związku z wystąpieniem Siły Wyższej lub Wygaśnięcia Agent Kalkulacyjny zobowiązany jest stosować średnie wartości rynkowe oraz nie może uwzględniać wiarygodności kredytowej Agenta Kalkulacyjnego.
11. Przy obliczaniu Kwoty Zamknięcia Agent Kalkulacyjny może uwzględnić:
- 1) koszty finansowania, o ile koszty takie nie zostały uwzględnione w informacjach uzyskanych przez Agenta Kalkulacyjnego, o których mowa w ust. 9,
  - 2) wszelkie koszty poniesione w związku z rozwiązaniem lub zamknięciem transakcji zabezpieczających (*hedge*) Transakcje Rozwiązywane, oraz
  - 3) wszelkie koszty poniesione w związku z zawarciem transakcji zastępujących (*replacement*) Transakcje Rozwiązywane.
12. Agent Kalkulacyjny zobowiązany jest udokumentować wszystkie dane wykorzystywane przez niego do obliczenia Kwoty Zamknięcia odpowiednimi wydrukami z systemów informacyjnych i transakcyjnych.
13. Jeżeli obie Strony są Agentami Kalkulacyjnymi, każda z nich dokonywać będzie czynności związanych z wyliczeniem wysokości Kwoty Zamknięcia.

Dzień Ostatecznego Ustalenia Kwoty Rozliczenia

§ 31.

1. Z zastrzeżeniem § 30 ust. 7, Agent Kalkulacyjny zobowiązany jest doręczyć drugiej Stronie wynik wyliczenia Kwoty Rozliczenia lub Kwoty Należności w terminie 3 Dni Roboczych od Dnia Wcześniejszego Rozwiązania Umowy, Dnia Obliczenia lub dnia rozwiązania Transakcji Rozwiązywanych, przy czym w dostarczonym wyliczeniu, obok Kwoty Zamknięcia, muszą być wyszczególnione kwoty cząstkowe Kwoty Zamknięcia.
2. Pierwszy Dzień Roboczy następujący po dniu, w którym Agent Kalkulacyjny doręczył drugiej Stronie wynik wyliczenia Kwoty Rozliczenia lub Kwoty Należności lub, jeżeli jest dwóch Agentów Kalkulacyjnych, po dniu w którym drugi z Agentów Kalkulacyjnych doręczył drugiej Stronie wynik wyliczenia Kwoty Rozliczenia lub Kwoty Należności, jest Dniem Ostatecznego Ustalenia Kwoty Rozliczenia.
3. W Umowie Dodatkowej Strony mogą przyjąć szczegółową procedurę postępowania na wypadek zgłoszenia zastrzeżeń do wyliczenia Kwoty Rozliczenia lub Kwoty Należności.

Potrącenie

§ 32.

1. Strona Nienaruszająca lub Strona nie będąca Stroną Dotkniętą ma prawo dokonać potrącenia Kwoty Rozliczenia lub Kwoty Należności przysługującej tej Stronie z innymi wymagalnymi lub niewymagalnymi wierzytelnościami z jakiegokolwiek tytułu przysługującymi drugiej Stronie.
2. W przypadku, gdy wierzytelność podlegająca potrąceniu wyrażona jest w innej walucie niż druga wierzytelność, Strona uprawniona do potrącenia może dokonać przeliczenia danej wierzytelności

na właściwą walutę, stosując średni kurs wymiany tej waluty ogłoszony przez Narodowy Bank Polski w Dniu Roboczym, w którym Strona dokonuje potrącenia.

3. Poprzez potrącenie:
  - 1) kwota wynikająca z potrącenia jest płatna Stronie, której wierzytelność lub suma wierzytelności jest wyższa,
  - 2) wierzytelność o zapłatę kwoty z tytułu potrącenia jest wymagalna, chociażby wierzytelności będące przedmiotem potrącenia nie były wymagalne.

Termin obowiązywania Umowy Ramowej

§ 33.

Umowa Ramowa zostaje zawarta na czas nieokreślony.

§ 34.

1. Umowa Ramowa może być rozwiązana:
  - 1) jeżeli Strony nie zawarły Transakcji lub spełniły wszystkie świadczenia z zawartych Transakcji – przez każdą ze Stron za jednomiesięcznym pisemnym wypowiedzeniem, ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego, albo
  - 2) za porozumieniem Stron.
2. Każda ze Stron potwierdza, że zawarła Umowę Ramową oraz że przystąpi do negocjacji i zawarcia każdej z Transakcji, opierając się na założeniu, że wszystkie Transakcje zawierane na podstawie Umowy Ramowej stanowią część tych samych umownych powiązań gospodarczych między Stronami oraz są zawierane przy uwzględnieniu pozostałych Transakcji. W związku z powyższym, każda ze Stron zobowiązuje się wykonywać wszystkie swoje zobowiązania wynikające z każdej Transakcji zawartej na mocy Umowy Ramowej oraz potwierdza, że niewykonanie takich zobowiązań będzie stanowić naruszenie przez tę Stronę wszystkich Transakcji zawartych na podstawie Umowy Ramowej, a także, że świadczenia spełniane przez każdą Stronę w związku z daną Transakcją, uznawane będą za spełnione z uwzględnieniem innych świadczeń związanych z pozostałymi Transakcjami zawartymi na podstawie Umowy Ramowej.

Doręczenia

§ 35.

1. Z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych Umową Ramową, wszelkie pisma związane z jej wykonaniem doręczane będą na adresy korespondencyjne, adresy poczty elektronicznej, kody SWIFT lub numery faksów wskazane w oświadczeniu, o którym mowa w § 8 ust. 1 pkt 3).
2. Doręczenia będą uważane za skuteczne:
  - 1) z chwilą potwierdzenia otrzymania pisma przez upoważnionego do przyjmowania korespondencji pracownika Strony,
  - 2) w przypadku przesyłania pisma za pośrednictwem faksu, z chwilą otrzymania przez Stronę wysyłającą potwierdzenia prawidłowego nadania faksu,
  - 3) w przypadku przesyłania pisma pocztą elektroniczną, z chwilą otrzymania przez Stronę wysyłającą zwrotnego potwierdzenia otrzymania pisma, lub

- 4) z chwilą wprowadzenia treści pisma do systemu SWIFT.
3. W przypadku zmiany adresu korespondencyjnego, adresu poczty elektronicznej, kodu SWIFT lub numeru faksu, Strona zobowiązana jest poinformować o tym drugą Stronę stosownie do § 8 ust. 4. W przypadku nie dopełnienia tego obowiązku, pisma uważa się za doręczone z upływem 5 Dni Roboczych od daty wysłania na ostatni znany Stronie wysyłającej adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej, kod SWIFT lub numer faksu drugiej Strony.

Prawo właściwe

§ 36.

Niniejsza Umowa Ramowa, Transakcje oraz wszelkie stosunki prawne z nimi związane lub z nich wynikające, w tym zobowiązania pozaumowne, w szczególności wynikające z negocjacji Transakcji, podlegają prawu polskiemu.

Rozstrzygnięcie sporów

§ 37.

1. Wszelkie spory, które powstaną w związku z Umową Ramową lub w związku z którąkolwiek z Transakcji, w tym w szczególności spory związane z zawarciem, ważnością, wykonaniem, wypowiedzeniem lub wygaśnięciem Umowy Ramowej lub którejkolwiek z Transakcji, jak również spory związane z ważnością i skutecznością niniejszego zapisu na sąd polubowny, rozstrzygać będzie Sąd Polubowny przy Związku Banków Polskich. Sąd Polubowny będzie rozstrzygał spór na podstawie regulaminu tego Sądu, w składzie 3 arbitrów. Językiem postępowania będzie język polski.
2. Strony zobowiązane są dążyć do polubownego rozwiązywania sporów. Spór może zostać przedłożony do rozstrzygnięcia Sądowi Polubownemu po upływie 14 dni od dnia, w którym jedna ze Stron pisemnie zawiadomiła drugą Stronę o zamiarze przedłożenia Sądowi Polubownemu sporu do rozstrzygnięcia.

Strona A

Strona B

.....

.....

UMOWA DODATKOWA

Umowa Dodatkowa

zawarta w ..... dnia .....

pomiędzy

..... ("Strona A") oraz ..... ("Strona B")

Strony w oparciu o Umowę Ramową z dnia ..... zawierają Umowę Dodatkową i uzgadniają, co następuje:

I. Zasady dokumentowania stosunków prawnych między Stronami

1. Strony w związku z zawarciem Umowy Ramowej wręczyły sobie następujące dokumenty, określone w § 8 ust. 1 Umowy Ramowej:

Strona A

.....

Strona B

.....

2. Strony, zgodnie z § 8 ust. 2 Umowy Ramowej, wręczają sobie dodatkowe dokumenty, inne niż określone w pkt 1: /*

.....

II. Rodzaje Transakcji

3. Rodzaje Transakcji zawierane na podstawie Umowy Ramowej, inne niż terminowe operacje finansowe: /*

.....

III. Zawieranie Transakcji

4. Opis sposobu Uzgadniania Warunków Transakcji inny niż wskazany w § 10 ust. 1 Umowy Ramowej: /*

Określony w pkt 4 Umowy Dodatkowej sposób Uzgadniania Warunków Transakcji wyłącza Uzgadnianie Warunków Transakcji w sposób wskazany w § 10 ust. 1 Umowy Ramowej.

TAK

NIE

(należy skreślić niewłaściwą odpowiedź)

5. Opis sposobu przesyłania Potwierdzeń, inny niż wskazany w § 7 ust. 2 Umowy Ramowej: /*

.....

IV. Opóźnienie w realizacji świadczenia pieniężnego

6. Referencyjne stopy procentowe ustalane dla danej waluty, innej niż EUR, USD i PLN, na których podstawie ustalana jest wysokość Odsetek za Opóźnienie: /*

Waluta	Nazwa referencyjnej stopy procentowej

V. Kompensata

7. Wzajemne wymagalne zobowiązania pieniężne Stron wyrażone w tej samej walucie, których termin płatności jest ten sam będą rozliczane przez Kompensatę: /*

TAK

NIE

(należy skreślić niewłaściwą odpowiedź)

przy czym Kompensata taka dotyczyć będzie zobowiązań Stron wynikających ze wszystkich Transakcji:

TAK

NIE

(należy skreślić niewłaściwą odpowiedź)

albo następujących grup Transakcji:

(należy wymienić określone grupy Transakcji)

VI. Kompensata wzajemnych niewymagalnych zobowiązań Stron (Kompensata Netto)

8. Strony postanawiają, że ich wzajemne niewymagalne zobowiązania pieniężne wynikające z Transakcji będą podlegać Kompensacie Netto poprzez zastąpienie ich zobowiązaniem do ustalenia i zapłaty jednorazowego świadczenia pieniężnego (**Transakcja Kompensacyjna Netto**): /*

TAK

NIE

(należy skreślić niewłaściwą odpowiedź)

9. Transakcja Kompensacyjna Netto określa w szczególności:
- Transakcje, które będą podlegały Kompensacie Netto,
  - dzień, na który następuje wyliczenie kwoty wynikającej z Kompensaty Netto i umorzenie wzajemnych niewymagalnych wierzytelności pieniężnych Stron wynikających z Transakcji,
  - Agenta Kalkulacyjnego,
  - podstawę wyliczenia wysokości kwoty wynikającej z Kompensaty Netto, oraz
  - czynności Agent Kalkulacyjnego związane z wyliczeniem wysokości kwoty wynikającej z Kompensaty Netto.

VII. Przypadki Naruszenia

10. Przypadki Naruszenia, inne niż wskazane w § 18 ust. 1 Umowy Ramowej: /*

.....

11. Określone Zadłużenie stanowić będzie: /*

.....

przy czym, Kwota Progowa wynosi: /*

.....

12. Strony uzgadniają, że Automatyczne Rozwiązanie ma zastosowanie do następujących Przypadków Naruszenia: /*

.....

13. Określona Transakcję stanowić będzie: /*

.....

14. Określonym Podmiotem będzie: /*

.....

VIII. Przypadki Uzasadniające Rozwiązanie

15. Zdarzenia mające charakter Przypadków Uzasadniających Rozwiązanie, inne niż wskazane w § 24 ust. 1 Umowy Ramowej: /*

.....

16. Stroną wyłącznie uprawnioną do rozwiązania Umowy Ramowej w przypadku określonym w § 27 ust. 1 Umowy Ramowej jest:

.....

IX. Procedura zgłaszania zastrzeżeń do Kwoty Rozliczenia i Kwoty Zamknięcia

17. Strony oświadczają, że w przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do obliczonej przez Agenta Kalkulacyjnego, zgodnie z § 31 Umowy Ramowej, Kwoty Rozliczenia lub Kwoty Należności będą składały zastrzeżenia w sposób określony w pkt 18 do 22: /*

TAK

NIE

(należy skreślić niewłaściwą odpowiedź)

18. Zastrzeżenia, o których mowa w pkt 17, muszą być złożone przez Stronę najpóźniej do godziny 16:00 drugiego Dnia Roboczego przypadającego po dniu, w którym doręczono jej obliczoną przez Agenta Kalkulacyjnego Kwotę Rozliczenia lub Kwotę Zamknięcia. Jeżeli Strona nie zgłosi zastrzeżeń w tym terminie, to drugi Dzień Roboczy przypadający po dniu, o którym mowa w zdaniu pierwszym powyżej, będzie Dniem Ostatecznego Ustalenia Kwoty Rozliczenia.

19. Agent Kalkulacyjny ma obowiązek odpowiedzieć na zastrzeżenia otrzymane od drugiej Strony, najpóźniej w następnym Dniu Roboczym po dniu ich otrzymania, do godziny 16.00.
20. W przypadku uwzględnienia przez Agenta Kalkulacyjnego zastrzeżeń Strony, Agent Kalkulacyjny zobowiązany jest razem z oświadczeniem, o którym mowa w pkt 19, doręczyć Stronie nowe wyliczenie Kwoty Rozliczenia lub Kwoty Należności. Dzień doręczenia nowego wyliczenia będzie w tym przypadku Dniem Ostatecznego Ustalenia Kwoty Rozliczenia.
21. W przypadku nie uwzględnienia przez Agenta Kalkulacyjnego zastrzeżeń Strony wyliczenie, o którym mowa w § 31 ust. 1 Umowy Ramowej, jest obowiązujące. W takim przypadku dniem Ostatecznego Ustalenia Kwoty Rozliczenia będzie czwarty Dzień Roboczy po Dniu Wcześniejszego Rozwiązania Umowy.
22. Korespondencja pomiędzy Stronami, o której mowa w punktach 18 do 20, odbywa się za pośrednictwem poczty elektronicznej, systemu SWIFT lub faksem.
23. Inny niż określony w pkt 18 do 22 sposób zgłaszania zastrzeżeń do obliczonej przez Agenta Kalkulacyjnego, zgodnie z § 31 Umowy Ramowej, Kwoty Rozliczenia lub Kwoty Należności: /*

.....

X. Inne niż wskazane wyżej postanowienia modyfikujące treść Umowy Ramowej /*

.....

Strona A

Strona B

.....

.....

Objaśnienia:

- *podkreślenie oznacza obligatoryjny charakter postanowień Umowy Dodatkowej,*
- *symbol "/*" oznacza fakultatywny charakter postanowień Umowy Dodatkowej.*

OPISY TRANSAKCJI

Opisy Transakcji

Niniejsze opisy niektórych typów Transakcji mają charakter informacyjny. Strony mogą ustalać inne warunki Transakcji.

Transakcja swapa odsetkowego (Transakcja IRS)

Transakcja, na podstawie której strony zobowiązują się do spełniania okresowych świadczeń pieniężnych, wyrażonych w jednej walucie. Wysokość takich świadczeń ustalana jest w odniesieniu do określonej kwoty nominalnej na podstawie stałych lub zmiennych stóp procentowych. Rozliczanie transakcji następuje poprzez: (i) zapłatę przez jedną ze stron różnicy w wartości okresowych świadczeń pieniężnych; lub (ii) zapłatę przez każdą ze stron okresowych świadczeń pieniężnych.

Transakcja swapa walutowego

Transakcja, na podstawie której strony zobowiązują się do wymiany początkowej lub wymiany końcowej kwot odpowiadających określonej kwocie nominalnej. Transakcja może zawierać obowiązek spełniania okresowych świadczeń pieniężnych, wyrażonych w różnych walutach. Wysokość takich świadczeń ustalana jest w odniesieniu do kwoty nominalnej. Rozliczanie transakcji następuje poprzez: (i) zapłatę przez jedną ze stron różnicy w wartości okresowych świadczeń pieniężnych lub kwot wymiany początkowej lub wymiany końcowej odpowiadających kwocie nominalnej; lub (ii) zapłatę przez każdą ze stron okresowych świadczeń pieniężnych lub kwot wymiany początkowej lub wymiany końcowej odpowiadających kwocie nominalnej.

Transakcja swapa odsetkowo-walutowego (Transakcja CIRS)

Transakcja, na podstawie której strony zobowiązują się do spełniania okresowych świadczeń pieniężnych, wyrażonych w różnych walutach. Wysokość takich świadczeń ustalana jest w odniesieniu do określonej kwoty nominalnej na podstawie stałych lub zmiennych stóp procentowych. Transakcja może zawierać obowiązek wymiany początkowej oraz wymiany końcowej kwot odpowiadających kwocie nominalnej. Rozliczanie transakcji następuje poprzez: (i) zapłatę przez jedną ze stron różnicy w wartości okresowych świadczeń pieniężnych lub kwot wymiany początkowej lub wymiany końcowej odpowiadających kwocie nominalnej; lub (ii) zapłatę przez każdą ze stron okresowych świadczeń pieniężnych lub kwot wymiany początkowej lub wymiany końcowej odpowiadających kwocie nominalnej.

Transakcja forward

Transakcja, na podstawie której jedna ze stron zobowiązuje się do nabycia określonego instrumentu bazowego w określonym momencie czasu, a druga strona zobowiązuje się do zbycia takiego instrumentu bazowego w tym momencie czasu. Rozliczenie transakcji następuje w takim momencie czasu, poprzez: (i) zapłatę przez jedną ze stron różnicy w wartości instrumentu bazowego na określony dzień; lub (ii) dostawę przez jedną ze stron instrumentu bazowego w zamian za zapłatę przez drugą stronę kwoty nabycia.

Transakcja przyszłej stopy procentowej (Transakcja FRA)

Transakcja, na podstawie której strony zobowiązują się dokonać rozliczenia pieniężnego w określonym momencie czasu, przy czym kwota tego rozliczenia ustalana jest na podstawie różnicy w wysokości stóp procentowych każdej ze stron w odniesieniu do określonej kwoty nominalnej.

Opcja

Umowa, na podstawie której jedna ze stron zobowiązuje się do spełnienia świadczenia pieniężnego i w zamian nabywa w stosunku do drugiej strony uprawnienie do: (i) zbycia tej stronie instrumentu bazowego (opcja put); lub (ii) nabycia od tej strony instrumentu bazowego (opcja call). Uprawnienie z tytułu transakcji może być realizowane w określonym momencie czasu lub do określonego momentu czasu. Rozliczanie transakcji następować może poprzez: (i) zapłatę przez jedną ze stron różnicy w wartości instrumentu bazowego na określony dzień; lub (ii) dostawę przez jedną ze stron instrumentu bazowego w zamian za zapłatę przez drugą ze stron kwoty nabycia.

***